

En og Halvtredstindstyvende Møde.

Onsdagen den 26de Januar 1881, Kl. 1.

Sekretæren, Hummelshøj, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev understrevet.

Formanden (Krabbe): Fra Lands-thingets Formand har jeg ved Skrivelse af 24de ds. modtaget „Forflag til Lov om Ordning af Hærens Intendantkorps“ i den Form, hvori det ved 3die Behandling er vedtaget af Landsthinget, med Anmodning om at forelægge det her. — Forelæggelsen sker herved. Exemplarer af Lovforflaget ville være omdekte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forflag til Lov om den borgerlige Retspleie.

(Lovforflaget findes i Tillæg A, Sp. 3433 ff.)

Lovforflagetfattes under Forhandling.

Beth: Naar jeg idag, skjønt en Forfø-
lelse lagges mig nogle Vanskeligheder i Veien, har
den Være at indlede Forhandlingerne angaaende
det første Forflag, som er sat paa Dagsordenen
af dem, der vedkomme Retsreformen, vil jeg ikke
gjøre dette, uden at begynde med at udtale en
Paaskjønneelse ligeoverfor de Mænd, der have været
Medlemmer af Processkommissionen af 28de Fe-
bruar 1868. De Arbejder, der foreligge fra
Processkommissionen, og som jo med meget faa
og uvæsentlige Forandringer ere de samme, der
nu ere forelagte for det høie Thing som Lovfor-
slag, vidne om, med hvor stor Flid, Omhu og
Opmærksomhed Processkommissionen har helliget sig
til det Hverv, som var den overdraget. Ved at
udtale denne Paaskjønneelse er det dog ikke min
Mening derved at ville foregribe nogen Dom over
Processkommissionens Arbejder. Om disse gaa ud
paa at lede os den rette Vej eller ikke, derom er
det ikke min Hensigt idag at udtale nogen Mening.
Naar det foreliggende Lovforflag angaaende den
borgerlige Retspleie først er sat paa Dagsordenen,
saa er dette i Samklang med, at det er dette For-
flag, som danner Grundlaget for de øvrige. Det er
paa dette Forflag, at Forflaget angaaende Strafferets-
pleien er bygget, saavidt som dette isølge Processkom-
missionens Opfattelse efter Omstændighederne har
kunnet se, og det er atter paa disse to, at Forflaget
angaaende Domsmagtens Ordning er bygget. Til
disse tre slutte sig dernæst som deres naturlige

Forudsætning atter de tre følgende Lovforflag
vedkommende Retsreformen. Optaster man nu
det Spørgsmaal, hvorledes Processkommissionen
og dermed Lovforflaget stille sig til vor bestaaende
Retsforfatning, om man maaste er gaaet den
Vei at bygge videre paa vor bestaaende Rets-
forfatning og at søge at omforme og udbanne
den, forsaavidt fornødent maatte gjøres, i Over-
ensstemmelse med det Maal, som er sat i Grund-
lovens § 74, nemlig mundtlig og offentlig Rets-
pleie, eller om man maaste er gaaet en ganske
anden Vej og har set bort fra vor bestaaende
Retsforfatning og tilsigtet at sætte noget ganske
Nyt og Andet istedetfor samme — saa indeholde
Processkommissionens Motiver til det foreliggende
Lovforflag, Side 2, en fyldestgjørende og utvivel-
som Besvarelse deraf. Det hedder nemlig der,
efter at der først er talt om det System, som er
lagt til Grund for Forflaget, at „endog en over-
fladist Betragtning vil vise Enhver, at en saadan
fuldligere Gjennemførelse af Mundtlighedsprincippet
fører til et vidtgaaende Brud med den hele over-
levede Procestheori og derigennem til en dybt-
gaaende Omdannelse af det hele System.“ I
Samklang hermed hedder det i Processkommis-
sionens Motiver til Udkastet angaaende Doms-
magtens Ordning, Side 1: „Det Formaal, at
tilveiebringe en Retsorganisation, der svarer til
den nye Rettergang, maa isølge dens Væsen med
Nødvendighed føre til et gennemgaaende Brud
med de Grundsætninger, hvorpaa den bestaaende
Retsforfatning er bygget.“ Vil man dernæst op-
kaste det Spørgsmaal, hvorfra da Lovudkastet har
hentet det Forbillede, paa hvilket det har bygget
den Ordning, som det tilsigter at indføre, saa
indeholdes Svaret herpaa ligesaa utvetydig
og tydelig i Regjeringsmøtterne Side 11.
Efter at der nemlig er talt om, at en Rettergangs-
form, der falder ind under den almindelige Be-
tegnelse: „Mundtlig Procedure“, kan indrettes
paa forskjellige Maader, tilføies der lidt længere
nede: „Navnlig er Lydslands Forbillede lærerigt
for os, dels fordi man der paa de fleste Steder
gjennem flere eller færre Mellemtrin er skreden
frem fra en ren skriftlig Procestmaade til en
mundtlig og saaledes netop hertil bagelagt
den Vej, som vi skulle gaa, dels fordi
den videnskabelige Behandling af det hele Emne
og Undersøgelsen af de almindelige Grundfæt-
ninger uden Tvivl er bragt til den største Høje-
der.“ Naar det foreliggende Forflag saaledes
har hentet sit Forbillede fra det tydske Retsom-
raade og fra de Vedtægter, som ere foregaaede
der, saa bør det dog bemærkes, at det Hovedprin-
cip, som Lovforflaget har lagt til Grund for sine
Bestemmelser og forsøgt at gennemføre, det Prin-
cip, som kaldes Umiddelbarhedssystemet, men maaste